

اقتصاد کلان

اقتصاد چگونه کار می‌کند

راجر فارمر

ترجمهٔ محمدرضا فرهادی‌پور

پیش‌گفتار

فصل اول

فروپاشی صخره شمالی	۱۳
اقتصاد کلاسیک و کینزی	۱۵
اندازه دولت	۱۷
بازارهای کارا	۱۸
قرن بیستم خروشان	۲۰
رکود بزرگ	۲۲
رکود تورمی	۲۳
چرا سیاست مالی رویکردی اشتباه است	۲۶
کاری که دولت باید بکند	۲۸
بارادایم جدید و سیاست جدید	۳۰
یادداشت‌های فصل اول	۳۱

فصل دوم

اقتصاد کلاسیک	۳۵
قطعات اقتصادی چگونه با هم جور می‌شوند	۳۷
آیا بازارها خوب کار می‌کنند؟	۳۹
یک مارک، یکین، یک دلار یا یک پوند	۴۳
آیا این همه چیزی است که جهان را به‌پیش می‌برد	۴۴
بن هلیکوپتر	۴۵
اصطکاک‌های اقتصادی	۴۶
یادداشت‌های فصل دوم	۴۸

نقش خوش‌شانسی	۹۶	فصل سوم	اثر کینز بر اقتصاد جهان	۴۹
گشتوارهای میننسکی	۹۷		بینش جدید مینارد کینز	۵۰
در دفاع از بانک‌های مرکزی	۹۸		بیکاری در جریان رکود بزرگ	۵۰
آینده بانکداری مرکزی	۹۹		خروج کینز از اقتصاد کلاسیک	۵۲
یادداشت‌های فصل ششم	۱۰۱		نظریه کینزی	۵۴
فصل هفتم			سیاست کینزی	۵۵
چرا بیکاری تداوم می‌یابد	۱۰۳		یادداشت‌های فصل سوم	۵۷
برگرداندن بیکاری به مدل کلاسیک	۱۰۴	فصل چهارم	کینزین‌ها کجا راه‌شان را گم کردند	۵۹
چرا این ایده کار نمی‌کند؛ معماه شایمر	۱۰۵		نظریه قیمت کینز	۶۰
آیا بیکاری مطلوب است؟	۱۰۶		بیل فیلیپس و ماشینش	۶۲
شن در نفت	۱۰۷		بیل فیلیپس و منحني‌اش	۶۲
چرا بازارهای جست‌وجو خوب کار نمی‌کنند	۱۰۹		دو کینزین آمریکایی	۶۳
چرا بیکاری بالا وجود دارد	۱۱۰		فرضیه نرخ طبیعی	۶۵
چرا دستمزد کاهش نمی‌یابد	۱۱۱		ناقوس‌ها برای منحنی بیل فیلیپس به صدا درآمدند	۶۶
استفاده‌های کلاسیکی و کینزی از نظریه جست‌وجو	۱۱۲		نظریه نرخ طبیعی؛ واقعیت یا خیال؟	۶۷
یادداشت‌های فصل هفتم	۱۱۴		علم یا اعتقاد؟	۶۹
فصل هشتم			یادداشت‌های فصل چهارم	۷۱
چرا بازار سهام برای شما مهم است؟	۱۱۵	فصل پنجم	انقلاب انتظارات عقلایی	۷۳
آیا بنیادها بازار را پیش می‌برند؟	۱۱۶		باب لوکاس و سیاست اقتصادی	۷۴
... یا اعتماد بازارها را به پیش می‌برد؟	۱۱۷		اثر فرانسوی	۷۵
حق با کیست؟	۱۱۸		لوکاس چگونه اقتصاد کلان را برای همیشه تغییر داد	۷۷
نوسانات در اعتماد عقلایی هستند	۱۱۹		نظریه چرخه تجارتی واقعی	۷۸
اقتصاد رفتاری یا انتخاب عقلایی؟	۱۲۱		اقتصاد کینزین‌های جدید	۸۱
ثروت مهم است	۱۲۳		نظریه پردازان کمی در لباس کینزی	۸۳
جایی که اقتصاددانان کینزی اشتباه کردند	۱۲۴		یادداشت‌های فصل پنجم	۸۵
جایی که اقتصاددانان کلاسیک اشتباه کردند	۱۲۵	فصل ششم	بانک‌های مرکزی زندگی شما را چگونه تحت تأثیر قرار می‌دهند	۸۷
توقف یک هجوم	۱۲۶		چه کسی مالک فدرال رزرو است؟	۸۸
یادداشت‌های فصل هشتم	۱۲۸		بول، جهان را به گردش در می‌آورد	۸۹
فصل نهم			فردرال رزرو مدرن	۹۰
آیا رکود بزرگ دیگری در راه خواهد بود؟	۱۲۹		نبرد با تورم	۹۱
دو دوشنبه سیاه	۱۳۰		نبرد با بیکاری	۹۲
گرین‌اسپن جادوگر	۱۳۱		چرا تورم اهمیت دارد	۹۴
سقوط ۲۰۰۸	۱۳۲		تعدیل بزرگ	۹۵
مسکن و سهام؛ قله‌های دوقلو	۱۳۳			
مقررات‌زدایی و قواعد حسابداری	۱۳۵			
پایان گلاس - استیگال	۱۳۶			
حسابداری ارزش منصفانه	۱۳۷			

آیا مقررات زدایی مقصود بود؟	۱۳۷
عدم نقدشوندگی یا اعسار؟	۱۳۸
بعداً چه اتفاقی خواهد افتاد؟	۱۳۹
یادداشت‌های فصل نهم	۱۴۱

فصل دهم

آیا سیاست پولی و مالی کار خواهد کرد؟	۱۴۳
--------------------------------------	-----

سیاست پولی سنتی	۱۴۴
-----------------	-----

تسهیل مقداری	۱۴۵
--------------	-----

برنامه برانکه	۱۴۶
---------------	-----

بانکداران مرکزی به چه می‌اندیشدند	۱۴۷
-----------------------------------	-----

وقتی حباب‌ها می‌ترکند	۱۴۸
-----------------------	-----

اویاما و براؤن و سارکوزی	۱۵۰
--------------------------	-----

ضریب تکافر جادویی کریستینا رومر... آیا این ضریب واقعاً آن قدرها بزرگ است؟	۱۵۱
---	-----

یادگیری از رکود بزرگ	۱۵۲
----------------------	-----

نخستین مرحله بهبود	۱۵۳
--------------------	-----

مرحله دوم بهبود	۱۵۴
-----------------	-----

دو دلیل دولت‌ها برای کسری بودجه	۱۵۵
---------------------------------	-----

آیا ما نیازمند دولتی بزرگ‌تر هستیم؟	۱۵۶
-------------------------------------	-----

آیا برنامه محرك اعتماد را بازی می‌گرداند؟	۱۵۷
---	-----

به من یک اقتصاددان یک‌دست بدھید	۱۵۷
---------------------------------	-----

یادداشت‌های فصل دهم	۱۵۹
---------------------	-----

فصل یازدهم

بعران مالی را چگونه حل کنیم	۱۶۱
-----------------------------	-----

در ۲۰۰۸ چه اتفاقی افتاد	۱۶۲
-------------------------	-----

افزودن یک اهرم سیاستی جدید	۱۶۳
----------------------------	-----

شخص‌ها و صندوق شاخص‌ها	۱۶۵
------------------------	-----

برنامه‌ای برای ممانعت از حباب‌ها و سقوط‌ها	۱۶۶
--	-----

تشکیل یک صندوق	۱۶۷
----------------	-----

خرم کردن اهرم	۱۶۸
---------------	-----

بانک‌ها را چگونه تعمیر کنیم	۱۷۰
-----------------------------	-----

خلاصه استدلال من	۱۷۲
------------------	-----

میان کینز و هایک	۱۷۳
------------------	-----

یادداشت‌های فصل یازدهم	۱۷۵
------------------------	-----

واژه‌نامه	۱۷۷
-----------	-----

منابع	۱۸۳
-------	-----

یادداشت‌های مؤلف	۱۸۷
------------------	-----

من از امتیاز ارائه ایده‌های این کتاب در سمینارها و کارگاه‌هایی در سراسر جهان برخوردار بوده‌ام و بازخوردهایی از سوی بسیاری از همکارانم دریافت کرده‌ام که نکات گرانبهایی را مطرح کردند. ریکاردو دی‌سیسیو از فدرال رزرو سنت‌لوئیس،^۱ مارکو گوئرزی از دانشگاه ثیزا^۲ و کولین راجرز از دانشگاه آدلاید^۳ تفاسیری جزئی و دقیق از ایده‌هایم ارائه کردند. از همه آنها برای کمک جهت تصحیح اشتباهاتم ممنونم، اگرچه مطمئنم هنوز اشتباهاتی در کار خواهد بود.

از بنیاد ملی علوم سپاسگزارم که سالهای است از تحقیقات من با اعطای وجهه مالی پشتیبانی کرده است. البته همین حمایت است که به من فراغت لازم برای تفکر و توسعه ایده‌های جدید را داده است. اخیراً جایزه‌ای از این بنیاد دریافت کردم که به من برای نگارش این کتاب کمک کرد. ویراستار کتاب، تری ووگن^۴، تشویق و حمایتم کرد و در خصوص چگونگی نوشتن برای مخاطب عادی به من آموزش داد. از تری و کل تیم انتشارات دانشگاه آکسفورد برای اعتمادشان به من و حمایتشان از این پژوهه سپاسگزارم.

آخرین، ولی نه کم ارجح ترین نکته این که شدیداً مدیون پسرم لیلند^۵ و همسرم رکساناً برای عشق و تشویق خالصانه‌شان هستم. رکساناً چندین بار دستنوشته‌هایم را خواند و پیشنهاداتی برای بهبود ارائه و به من کمک کرد تا ساده و روان بنویسم و از مبهم‌نویسی اجتناب کنم. هر چقدر من موفق بوده‌ام، او سزاوار قدردانی است.

فصل اول

اگر اقتصاددانان می‌توانستند اندیشه خود را همچون افرادی فروتن و شایسته مانند دندان‌پزشکان مدیریت کنند، این امر برای آنان باشکوه می‌بود.

جان مینارد کینز (۱۹۳۱، ص ۳۷۳، از ویرایش ۱۹۶۳ نورتون)

فروپاشی صخره شمالی*

سپتامبر ۲۰۰۷ در کنفرانسی در بانک مرکزی انگلیس^۱ شرکت کردم. موضوع کنفرانس «تعديل بزرگ»^۲ بود. تعديل بزرگ نامی است که توسط اقتصاددانان به این واقعیت داده شده که نظام مالی جهانی بعد از جنگ جهانی دوم، در دوره بعد از ۱۹۸۰ نسبت به قبل از آن ثبات بیشتری نشان داده است. از ۱۹۵۱ تا ۱۹۷۹، تورم و نرخ بهره و بیکاری، بالا و متغیر بودند. بعد از ۱۹۸۰، همگی کاهش یافته‌ند و ماه به ماه نوسانات کمتری را نشان دادند. جهان تغییر کرده بود. اما چرا؟

اقتصاددانان با حالتی حاکی از خودستایی از سراسر جهان در لندن با هم رو به رو شدند. وظیفه ما این بود که درباره این موضوع تصمیم‌گیری کنیم که افزایش قابل توجه توفیقات اقتصادی در سراسر جهان از تکنولوژی جدید

* صخره شمالی، ترجمه نام شرکت پولی - اعتباری نورتن راک (northern rock) است. اگرچه اسامی خاص به طور معمول ترجمه نمی‌شوند، اما هم‌نشینی واژگان «صخره» و «فروپاشی» موسیقی جانداری ایجاد می‌کند که ورشکستگی نورتن راک در فوریه ۲۰۰۸ و آغاز بحران مالی را به خوبی بازتاب می‌دهد. ناشر

1. Riccardo DiCecio from the St. Louis Fed

2. Marco Guerrazzi of the University of Pisa

3. Colin Rogers of the University of Adelaide

4. Terry Vaughn

5. Leland

6. Roxanne

نشأت گرفته یا درک بهتر از سیاست پولی توسط اقتصاددانان و بانکداران مرکزی یا خوششانسی محض. بسیاری از مقالاتی که در این کنفرانس ارائه شد استدلال می‌کردند که بانکداران مرکزی کار خود را از طریق سیاستی جدید، هدف‌گذاری تورم، بهتر انجام داده‌اند؛ و همین طور این که نظریه پولی کیزین‌های جدید که توسط اقتصاددانان دانشگاهی توسعه یافته، منجر به بهبود ثبات مالی جهانی شده بود. اما کجای کار ما اقتصاددانان اشتباه بود؟

عصر ۱۳ سپتامبر، روز پایانی کنفرانس، برای صرف شام در سالن بانک دعوت شدیم. میزبان شام، مروین کینگ^۳ رئیس بانک مرکزی انگلیس بود که بدون عذر موجه تأخیر داشت. به جای کینگ، چارلی بین^۴ که بعداً مدیر تحقیقات بانک شد، صمیمانه خوش آمدگفت. سر میز من، پنج استاد دانشگاه به علاوه راشل لوماکس^۵، یکی از دو معاون رئیس بانک، نشسته بودند. شام مفصلی بود. کارکنان بانک جلیقه قرمز و کت صورتی پوشیده بودند و تالار بانک از شاهکارهای معماری و یکی از چندین تالار به جا مانده از عمارت اصلی بود که جان سوان^۶ معمار آن را در سال ۱۸۱۴ ساخته بود و بخش اعظم آن در سال ۱۹۲۵ بازسازی شده بود. بحث داغی با راشل لوماکس داشتم، که بارها با پیامهای از طرف مردان گُتصورتی که او را موقعتاً برای انجام کاری فوری صدا می‌کردند قطع می‌شد. اصلاً خبری از مروین کینگ نشد. روز بعد بود که فهمیدم دیشب در مباحثاتی پیرامون اولین بسته نجات نظام بانکی [برای غلبه بر بحرانی] حضور داشته‌ام، که در حال تبدیل شدن به بزرگترین بحران مالی از زمان رکود بزرگ^۷ بود.

در سال ۲۰۰۷، نورترن راک^۸ [صغره شمالی] یکی از پنج وام‌دهنده بزرگ رهنی بریتانیا بود. نورترن راک کار خود را به عنوان یک انجمن ساختمانی شروع کرده بود، یک موسسه تعاونی صرفاً بریتانیایی که همه سودش را مجدداً در راستای [منافع] اعضاش سرمایه‌گذاری می‌کرد. بانکها و انجمن‌های ساختمانی در بریتانیا به طور سنتی، پول را از پس اندازکنندگان محلی قرض می‌گیرند. آنها این پول را گرفته و آن را در قالب وام‌های رهنی به وام‌گیرندگان

محلی وام می‌دادند که وثیقه آن همان مسکن بود. مدیر بانک مشتریان را می‌شناخت و رابطه‌ای شخصی هم با مشتریانش داشت. پس اندازکنندگان مالک انجمن‌های ساختمانی بودند و هر سودی که انجمن‌ها از رهگذر تفاوت نرخ‌های بهره وام‌دهی و استقراض بدست می‌آوردند به مثابه سود سهام نصیب پس اندازکنندگان می‌شد.

در دهه ۱۹۹۰، دولت به نورترن راک اجازه داد به موسسه‌ای انتفاعی تبدیل شود و سهام خود را در بازار سهام به فروش برساند. در سال‌های اول هزاره جدید، نورترن راک و سایر بانک‌های تجاری شروع به پرداخت وام‌های پرخطرتر و استقراض کوتاه‌مدت از یکدیگر کردند تا سرمایه لازم برای وام‌های رهنی خود را فراهم کنند. نورترن راک شروع کرد به دادن وام‌های رهنی معادل ۱۲۵ درصد قیمت مسکن. از آن‌جا که نورترن راک مقدار نسبتاً کمی از سپرده‌های پس اندازکنندگان را در اختیار داشت، در عوض بر توانایی اش برای استقراض پول ارزان از بازار بین بانکی لندن^۹ برای تأمین مالی وام‌هایش تکیه کرد.

نرخی که بانک‌ها بر پایه آن از یکدیگر استقراض می‌کنند و به هم وام می‌دهند، لایبور — نرخ پیشنهادی بین بانکی لندن^{۱۰} — نام دارد. در اوت ۲۰۰۷، افزایش لایبور با شبیه زیادی کلید خورد و الگوی کسب و کار نورترن راک به خطر افتاد. نورترن مجبور شد از بانک مرکزی وجوه اضطراری درخواست کند و در فوریه ۲۰۰۸، به اولین موسسه از انبوی موسسات مالی جهانی تبدیل شد که باید به طور کامل یا بخشی از آن — تحت مالکیت مالیات‌دهنندگان درمی‌آمد. اندکی بعد از ورشکستگی نورترن راک، نظام مالی جهانی دستخوش سقوطی شد که بعد از دهه ۱۹۳۰ دیده نشده بود. این کتاب درباره این است که ما چگونه به این نقطه [بحرانی] رسیدیم و در آینده برای ممانعت از وقوع دویاره چنین بحرانی چه کاری می‌توانیم انجام دهیم.

اقتصاد کلاسیک و کیزی

اختلاف نظری جدی میان دو گروه از اقتصاددانان درباره این موضوع وجود